

mel i sucre

PRENSA
CORONA

Obra Cultural Balear

SANT JOAN

Desembre 1989, núm. 114

MEL I SUCRE - Desembre, núm. 114
Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a
Sant Joan

LOCAL SOCIAL: Casa de Cultura, carrer de
Bellavista, 13.

CONSELL DE REDACCIÓ: Guillem Florit, Joan
Font, Mateu Sastre, Miquel Company, Gracià
Sánchez, Andreu Bauçà, Joan Sastre, Joan Morey,
Joan Moratinos, Arnau Company, Cosme J. Ni-
gorra.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia
18 del mes en curs.

NOTA: S'adverteix als possibles lectors de MEL
I SUCRE que aquesta revista, amb els seus escrits
i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits
no acostumats.

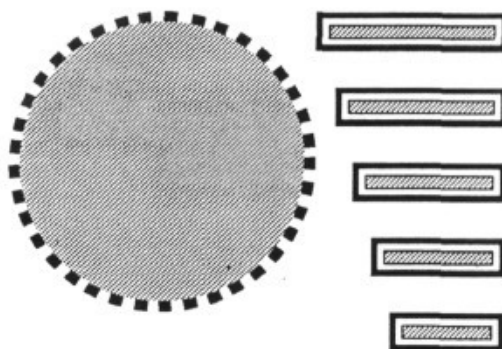
Dipòsit legal: 49.1983

COBERTA: Especialitat de la casa.
CONTRACOBERTA:

Imprès a: Informacions Llevant, S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28 Manacor.

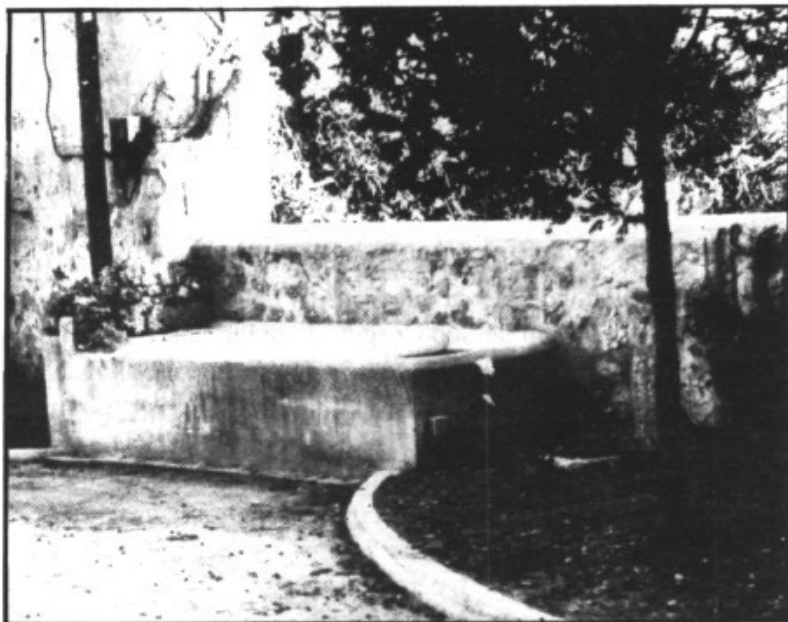
EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- Notícies locals.
- L'Ull de Vidre.
- Ajuntament, per Miquel Company.
- Urbanitzar: sí o no?, per Gracià Sánchez.
- Història d'Alemanya: Berlín, Munic i la passió pel cotxe, per Miquel Company.
- Quarts i parts, per Mateu Sastre.
- Creixement zero i altres herbes, per Andreu Bauçà.
- Melisucresport, per El Ciutadà.
- El Refranyer de l'ase, per Francesc Canuto.
- Trossos: Llegendes. La mata escrita de Meià, per Guillem Florit i Mateu Sastre.
- Còctel de societat.
- Mel i sucre, dolcet, dolcet, per Joan Bauçà.
- Agenda.

NOTICIES LOCALS

- Dia 5 de novembre se celebrà una festa en honor de la nova beata Sor Francinaina Cirer. Per a això es reuniren a l'altar de l'església parroquial un bon grapat de capellans que concelebraren una missa solemne. El carrer Major fou engalanat i la festa acabà amb un refresc que oferiren les monges de Sant Joan, pertanyents a la seva mateixa congregació. Per primera vegada per a una festa d'aquest tipus s'empraren les modernes tècniques d'animació: coets, pancartes... Suposam que quan facin beat al nostre frare la festa sortirà de botador.

- Una escamot (un tot sol) de les brigades de neteja del nostre Ajuntament llevà la brutor, les escombraries i altres herbes del pou Llarg. Després d'aquest excel·lent labor el pou i la zona que l'enrevolta presenta una imatge immillorable. Era ben hora que l'Ajuntament prengués una decisió com aquesta, que esperem continuï amb la resta d'indrets que també necessiten mà de mestre.

- Un altre mes ens han visitat els lladres. Aquesta vegada foren víctimes Guillem Magro i Esteve de l'Almudaina. A un li malmenaren el cotxe i a l'altre li entraren a la portassa, però com que se'n temé els pillastres sortiren escopetejats.

Pel que fa al mateix tema els lladres que entraren a Cal Sabeter Coix foren detinguts després d'una nova malifeta al poble de Porreres. Sembla que la família de Rafel Jaume ha recuperat alguna de les coses que els havien robat.

- Dia 9 de novembre l'autocar d'AUMASA, que fa la línia de Sant Joan, pegà una bufetada contra un camió davant el restaurant Ses Canyes de la carretera de Manacor. Afortunadament no hi havia cap santjoaner. Qui no fou tan afortunat és el conductor, que segons sembla ha perdut una cama. Aquesta companyia, per anomenar-la de qualque manera, continua en la seva línia habitual d'inoperància i inseguretad. Ja ho hem dit moltes vegades, si això continua com ara és molt possible que les desgràcies siguin encara més grosses.

- Son Font ha canviat d'estrangers.

- Com cada any per aquest temps la Peña Motorista San Juan celebrà la festa de les matances. Com sempre hi assistiren els notables de torn. L'única anècdota significativa fou que Guillem Bou, després de més de vint anys, no pogué subhastar la porquina acostumada. El substituït fou l'inclit Joan Perot.

- Les nines del voleivol han tomat a començar la seva feina. Enguany, com ja ens

tenen acostumats, esperam que obtinguin uns resultats magnífics. Cati Gorreta és l'entrenadora, que suposam les farà suar de veres.

- L'APA rifa una magnífica porcella. És d'agrair que aquesta, i esperem que per sempre, les paperetes estan escrites en català. Hem de dir que els doblers que es treguin serviran per comprar un ordinador per a l'escola.

- Hem de donar canya als caçadors. En veieren quatre, en menys d'una hora, que fotien trons a menys de cent metres de la carretera, quan això està totalment prohibit. Que vagin ben alerta tant els caçadors com els conductors perquè qualche vegada en lloc de caçar tords o conills poden caçar humans.

- Des de fa molts pocs dies Sant Joan compta amb un grup musical. La Casa de Cultura és el lloc d'actuació habitual. Es veu que això del ball ha encalencit els aspirants a músics. El grup està format per dos santjoaners (Guillem de Son Gorgut i Joan Punxuat), un petrer i un vilanfranquer. La marxa no és només cosa de la gent jove, els més grans també es volen divertir a tota pastilla. Ah! Hem sentit a dir que un multinacional americana vol comprar el drets del primer disc que puguin treure al carrer. Endavant les atxes.

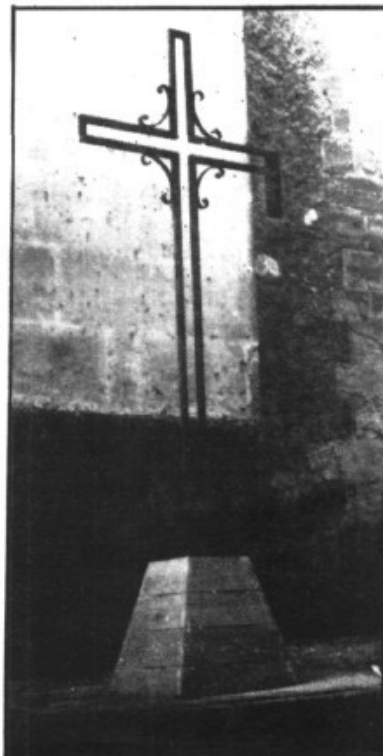
- Dia 18 de novembre, Guillem Cambuix -representant de l'INSALUD- realitzà el canvi de titularitat de metge a les cartilles de tota la gent que encara duia com a titular el nom del metge Mena. Ara hi han posat el nom de la metgessa titular.

La gent féu cua tot el matí, però la transacció era més o menys ràpida. És d'agrair.

- Dia 20 de novembre se celebrà l'aniversari de la mort del general Franco. Enguany, com a novetat, no hi hagué ningú que dugués flors o ciris a la creu dels caiguts per la pàtria. No sabem si la persona que les hi posaven és morta o ja s'ha reconvertit.

- La botiga de ca na Ballarina tanca les seves portes. S'han tret totes les existències d'anys enrera per si qualcú vol comprar res. Tot és a preu de saldo.

- El Tres-Dos, dia 1 de desembre, organitzà la festa del whisky. El personal es begué la petita quantitat de d'una caixa de botelles de whisky. Com us podeu imaginar la gent feia alguna cosa més que moure's, s'engronsava de valent, i qualcú queia per en terra. La festa fou tot un èxit. I que en venguin moltes més com aquesta.

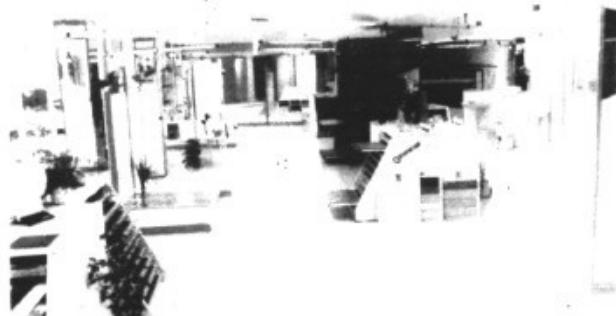
- Els vespres de les darreries del mes de novembre aparegué una misteriosa bubota. Duia un llençol blanc i una forca que volia fer por devers el barri del Barracar. El cap i a la fi, després de moltes conjectures diuen que era la mare de Tomeu Rumbet. No sabem si tot això és un invent de la cultura popular o si realment és veritat. Ja ho veurem!

En el Centro de la Isla, EL CENTRO DE LA CONSTRUCCION. CERAMICAR

Desde ahora, el Centro de la Construcción de Mallorca. Porque a nuestra ya conocida fábrica de ladrillos, tejas, baldosas de barro cocido, bovedillas, bosells, etc. hemos inaugurado 1.800 m². de amplias y modernas instalaciones íntegramente dedicadas a la exposición, venta y almacén de elementos para la construcción.

Cerámicas, aislamientos, sanitarios, pavimentos, ... todo de primera calidad y más a su alcance que nunca, para ofrecerle el mejor de los Servicios. Por completo.

Así es hoy CERAMICAR. Estamos a la entrada de Vilafranca. Entre a conocernos. Le vamos a sorprender.

CERAMICAR S.A.
MATERIALES PARA LA CONSTRUCCION

Ctra. Palma, Km. 38. Tels. 560154-560615 - 07250 VILAFRANCA

L'ULL DE VIDRE

Madrid i les seves colònies

AJUNTAMENT

Resum de la Sessió Ordinària celebrada el 29 de setembre de 1989

La sessió va començar a les vuit trentacinc del vespre. Gràcies a Déu, de bell nou, hi assistiren tots els regidors.

- 1.- Aprovació de l'esborrany de l'acta de la sessió anterior, que s'adjunta.
- 2.- Assabentar de les Resolucions del Batlle des de la sessió anterior.
- 3.- Assabentar de la designació de Delegat de Cultura.
- 4.- Assabentar de la designació de President de la Comissió Informativa de Cultura, Esports, Festes, Medi Ambient i Assumptes Socials.
- 5.- Designació de representant en el Consell Escolar.
- 6.- Gestió tributària de l'Impost sobre Béns Immobles.
- 7.- Delegació de competències a la CA en matèria de recaptació.
- 8.- Baixa i devolució de quotes fiscals i anul·lació de remanent de crèdit pressupostari.
- 9.- Modificació de crèdits pressupostaris.
- 10.- Aprovació del Projecte de Club d'Esplai 3a. Edat i del Plec de Clàusules Administratives, així com a finançament d'aquesta obra.
- 11.- Cancel·lació de la fiança de l'obra "Adecuación de los Accesos al Colegio Público".
- 12.- Compensació de la pèrdua del poder adquisitiu dels funcionaris de plantilla.
- 13.- Precs i preguntes, si procedeix.

Hem de constatar que després de molt temps, tots els regidors assistiren a la cimera. Pens important destacar aquest fet perquè, com diu el nostre batlle, les decisions municipals es prenen -o s'haurien de prendre- a les comissions informatives; això fa que el ple sigui un simple tràmit pertinent en què els espectadors s'assabantin de les decisions municipals (quins espectadors!). Malgrat tot, un servidor li doni part de raó, no creu justificable aquesta suposició i menys quan qui ho manifesta és la nostra primera autoritat.

Però, qui creu en la lògica de la política? Des del moment en què el sotasignant prengué possessió del càrrec dins la corporació -com a regidor-, ja que la seva acceptació com a President de la Comissió de Cultura i de la Delegació de Cultura no s'ha produït fins al darrer ple, els regidors -anomenats de l'oposició- no han assistit a cap comissió informativa. Crec important que la gent conegui aquests detalls, perquè hi ha punts de l'ordre del dia de les comissions informatives que per ser de caràcter decisiu del batlle no van a ple, com per exemple les

informacions d'una petició de subvenció de la festa del Botifarró, l'edició de la Memòria municipal, etc.

A part dels punts en què es donava coneixement de la designació del Delegat de Cultura, del President de la Comissió Informativa de Cultura, Esports, Festes, Medi Ambient i Assumptes Socials, del representant en el Consell Escolar, el punt més important era el de l'aprovació del projecte del Club d'Esplai de la 3a. Edat i del plec de clàusules administratives, així com el finançament d'aquesta obra. Pens, certament, que era el punt més interessant per discutir al plenari, ja que, exceptuant la construcció de les escoles noves, serà l'obra més cara que es farà al poble i, com manifesta el meu predecessor en el càrrec Joan Sastre, aquest projecte era hipotecar el poble. El projecte està en marxa, les solucions, la funcionalitat i la finalitat d'ús seran per veure. Esperem que per bé del poble.

Miquel Company

URBANITZAR: SÍ O NO?

Una altre vegada, desgraciadament, ha tornat a sortir el tema de les urbanitzacions i altre cop els seus detractors i els seus defensors han mantingut acalorades discussions sobre el tema. Urbanitzacions com les de la Canova, cales de Manacor, Mondragó, etc., són exemples clars d'aquests enfrontaments.

Per una banda els defensors de les urbanitzacions argumenten que aquestes noves urbanitzacions seran el rellançament econòmic de certs pobles no afectats en desmesura pel turisme; també hi afegeixen que aquests plans no seran excessivament perjudicials per a la naturalesa i, sobretot, l'argument que si els altres ja ho han fet per què no ho poden fer ells.

Malgrat tot, l'argument que no diuen (encara que sigui el principal) és el seu ànim d'enriquir-se aviat i així com sigui.

Per altra banda tenim els arguments dels detractors de les noves urbanitzacions i que, a grans trets, són els següents;

- En terme de nombre de turistes Mallorca ja no creix pus, doncs per què incrementar l'oferta de places turístiques? No valdria més modernitzar i reestructurar la planta hotelera que ja tenim?

- La conservació del paisatge és un tema capital per continuar sent atractius turísticament. Llavors, no basten ja els desastres ecològics que s'han fet a aquesta Mallorca nostra perquè encara s'en facin més?

Crec que les dues postures són egoistes i també ambdues tenen part de raó. És veritat que no es pot destruir més el medi ambient i que s'ha de modernitzar i reestructurar la planta hotelera si volem continuar com a líders turístics; però per altra banda, crec que la voluntat d'enriquir-se no és dolenta. Jo demanaria a les persones que s'oposen a les urbanitzacions què farien ells si tinguessin un parell de quarterades a vorera de mar i que d'un dia a l'altre

poguessin passar a viure com a reis; continuarien actuant i pensant igual?

Hi ha una solució intermèdia que podria almenys contentar les dues parts. Si existís un catàleg d'espais naturals per protegir (consensuat per ambdues parts i el Govern Balear) i un sistema de compensació econòmica per als afectats, els problemes que ara hi ha ja no existirien.

Per una banda tots els ecologistes, hotelers..., que són detractors de les urbanitzacions noves no estarien

preocupats per aquest tema, ja que no seria possible la realització d'altres urbanitzacions. Llavors, podrien dedicar-se millor a la necessària conservació de la nostra natura i al millorament de la qualitat de l'oferta turística de la qual en el fons tots depenem.

D'altra banda, els possibles urbanitzadors s'haurien de veure compensats per un sistema racional de compensacions i no per escàndols irracionals, compensacions que exigeixen actualment.

Els propietaris dels terrenys haurien de comprendre que com que és degut a una decisió política que els seus terrenys passin de valer tres punyetes a una milionada. Així mateix podria passar al contrari si se'ls expropiàs els terrenys. Però com que aquestes mesures són molt antipopulars, el Govern hauria d'adquirir progressivament aquestes terres a un preu més real per contentar els propietaris i a la llarga convertir aquestes zones amb parcs naturals.

Les constructores, que actualment pressionen moltíssim per fer més urbanitzacions, haurien de saber que el descontrolat creixement urbanístic ha acabat i s'hauran de dedicar més a reformes i reestructuració de la planta que ja hi ha. Per poder-ho dur a terme, el Govern Balear hauria de disposar d'una quantiosa partida creditora per a aquest fi i amb interessos baixos.

És ben hora que tots es conformin un poc i s'arribi a un acord, perquè si no és així a curt termini s'hauria destruït la natura i ens hauríem carregat el turisme que no creix, és més exigent i no vol únicament sol i platja. Tots en tenim un poc la culpa, tant els actius com els passius i sobretot el Govern Balear per no haver dissenyat una política així com cal per resoldre aquest problema d'una vegada.

Gracià Sánchez

AUTO VENTA MANACOR S.A.

LA MEJOR OFERTA

50.000 ptas.

más por su viejo coche para desguace o sobretasación al cambiarlo por otro de ocasión

Todos revisados con garantía total (mano obra+recambios) facilidades hasta 4 años, con la mejor financiación

Vealos en:

Fray Junípero Serra, 40 Tel. 550161
C/Fusters, solar 43 Polígono (entrando justo al frente) Tel. 843400 Manacor

---

MENOS DE 500.000 PTAS.

Sanglas 500 S2.....PM-L	Seat ritmo 75.....PM-U
Seat Panda 35.....PM-T	Renault 9 GTL.....PM-W
Renault 7 TL.....PM-T	Seat marbella.....PM-AM
Talbot horizonte GL 15.....PM-U	Renault 5 GTL.....PM-U

MAS DE 500.000 PTAS.

Ford escort 13 GL.....PM-U	Fiat uno 70SL.....PM-AM
Citroen BX 16.....PM-Z	Fiat uno turbo ie.....PM-AK
Opel corsa 1.0.....PM-AL	Fiat uno turbo ie.....PM-AL
Citroen CX GTI.....PM-V	BMW 318 ie.....PM-U
Fiat uno 45S 5p.....PM-AJ	Renault 5 GT turbo.....PM-AN
Opel corsa 13 SR.....PM-AD	Opel kadett GSI.....PM-AG
Fiat uno 70S.....PM-AG	Porche 924.....PM-AS
Fiat uno 70SL.....PM-AG	BMW 323 ie.....PM-AZ
Fiat uno 45S 5p.....PM-AW	

HISTÒRIES D'ALEMANYA: BERLÍN, MUNIC I LA PASSIÓ PEL COTXE

A Munic, contents per la cervesa

Berlín i el mur: un poble amb dues formes de vida

Tots recordam un entranyable personatge popular del nostre poble (epd), el qual ens escometia pels carrers de la vila, a la vegada que ens sorprenia amb històries increïbles, amb les quals tot convençut feia riure (en el bon sentit de la paraula) a més d'un. Immers dins els seus muntatges, afirmava que la benzina a la URSS tenia un preu més barat que per les nostres latituds; així mateix ens contava sobre el poderiu militar dels russos, els quals ens envairien molt fàcilment.

Aquestes històries, que molts de nosaltres escoltàvem de veu s'han desfet momentàniament, no sabem si per curt o llarg termini. El que sí és clar és que el mur de Berlín l'han escombrat.

No entrarem aquí sobre el destí que els espera als berlinesos. Les valoracions socials, econòmiques, polítiques i culturals són complexes i alhora complicades i d'això nosaltres tan sols en som espectadors. No és una realitat pròxima a les nostres contrades, si bé a través de la influència de la TV hem pogut saber moltes coses d'aquesta gent que viu a més de 2000 km lluny de nosaltres.

L'aspecte romàntic del viatge a Berlín que qualsevol mediterrani, americà o europeu pretén visitar era la de sotmetre's per uns dies a la intriga que suposa creuar en una mateixa ciutat diverses fronteres i sota un rigorós control dels policies germànics o *vopos*, els quals amb les seves mirades sabien el que s'amagava baix del rostre català del nostre aspecte. La millor forma de creuar d'un Berlín a l'altre era a través del ferrocarril, amb el qual era com millor es percebia el canvi social, urbà i territorial -una vivència fantàstica. Ara potser el *leif* motiv desapareixi momentàniament amb la caiguda del mur.

A l'entrada del *hall* de l'estació de Friederichstrasse (eix central del Berlín de principis de segle i actualment estació de pont dins la zona oriental), de cop i volta t'envesteix una sensació de que com si finalment estàs a l'Europa Comunista. La fredor de l'estació amb parets llises, les llargues cues pel visat i passaport et porten a una nova societat totalment distinta de la del Berlín Occidental. La presentació del passaport i la tramitació burocràtica són un ritus que possiblement molts dirien que és de pel·lícula a més quan -excepcionalment- et porten a una sala de 5 metres quadrats i t'interroguen -en anglès- sobre la quantitat de pasta que duus a sobre, el cul et fa bimbolla.

Quan definitivament surts al carrer, *a priori* tens la sensació que és igual que el Berlín Oest, però ràpidament notes dins l'ambient un clima que magnífica l'existència d'una nova disciplina de vida. La gent no corre estressada pel carrer; els cotxes - moltíssims- (ladas, skodas, etc.) són com els 600 de fa 25 anys; la presència de la publicitat és nul·la; davant la impotència de beure *cocacola* es beu una cola com la pinya d'abans molt més dolça; el mercat negre és

presenta cada racó turístic de la ciutat; els grans magatzems i les tendes tenen limitada la quantitat de productes; ...

No obstant això, els berlinesos no es diferencien d'un costat a l'altre del mur, els vells habitants del Berlín Est havien conegut la zona occidental i, a més, es senten urbans de Berlín amb mur o fora mur.

Els alemanys i el tòpic de la qualitat de vida

Durant la nostra recent i curta estada a Munic ens adonàrem d'alguns matisos que diferencien la forma de ser dels munitzesos i, en general, dels alemanys envers cap al mode de vida mediterrani proper en el que ens movem.

Tot i que el succés no es desenvolupa a Munic -si a un poblet residencial de les afores de la seva àrea metropolitana-, el fet és extrapolable a tot el territori alemany -almenys en el *land* o sòl occidental. Hostatjats en un *zimmer* o casa on es lloguen habitacions tinguérem una experiència on es valora la qualitat de la vida molt ràpidament; durant el sopar a la residència (un menjar de me típic alemany amb guarnició i llegums) acompanyat o, valgui l'expressió, regat amb una bona gerra de cervesa de la Baviera que es segueixen, més tard, amb totes les castes disponibles (*pils*, *back*, *star*, *rossa*, totes elles de 400 cc) al *pub* de la mateixa residència. En un moment donat del banquet, vaig sol.licitar un tassó d'aigua per variar i quina no seria la nostra sorpresa -i la seva, m'imagino, que en faran amb aquesta aigua? es devien preguntar- quan l'aigua servida es podia posar dins una tassa de cafè. Al principi, ignoràrem el fet i ens disposarem a beure més cervesa per fer llarga la vetllada. El sen demà matí, durant el berenar -vagi quin berenar capaç de fer front a un bon tros de pa amb sobrassada i olives trencades- es repetí novament la història de l'aigua. Postrats dins la confusió demanarem a la senyora del *zimmer*, malgrat el lapsus lingüístic, que ens expliqués el perquè la gent no beu aigua durant les menjades, tant al restaurant com al bar, l'explicació és senzilla: l'aigua a Alemanya és tota potable i, a més, es pot consumir sense gaire diferències amb l'embotellada. I aquí s'entretenen en contaminar les embotellades, tot i ser

Mel i Sucre intenta tomar el mur abans d'hora

un bé escassíssim. Ah! quan haguérem pagat el nostre compte de cerveses, la senyora es presentà amb un llibre -tal com si fos un llibre d'actes- on es registraven les vendes a l'establiment. D'aquesta manera, el nostre nom quedà enregistrat en els terribles llibres d'hisenda alemanya.

La passió pels cotxes

Es conegut de tots la passió que tenen els alemanys pels cotxes. De fet, les marques comercials automobilístiques alemanyes tenen copat el mercat europeu, cada cop més difícil a causa de la competència dels japonesos.

De fet, tal com si fos en els propis EUA, els alemanys gaudeixen a ple per les autopistes. Uns cotxes segurs i de consum estudiat, autopistes segures, ben senyalitzades i sense peatge: el fruit és total. Un servidor acostumat a les carreteres mallorquines, convençut que per les autopistes alemanyes donaria més d'un disgust als propis conductors d'allà, va tenir la grata sorpresa que el conduir per aquelles latituds és d'una seguretat aborronant en comparació amb el mode de circulació de les nostres carreteres. El que sentis quan condueixes a més de 130 km/h (el màxim de velocitat és aquest) per un tercer carril i pel retrovisor et sol.liciten pas els grans cotxarros germànics és total. Si més no ens trobam un altre cop davant l'evidència del típic tòpic alemany. El disgust sorgeix quan altre cop dins territori espanyol sentis la sensació -a vegades psicològica- de que la circulació és una malson.

Miquel Company

QUARTS I PARTS

És sabut el descrèdit de què gaudeix la Justícia (els tribunals de Justícia) en aquest país. I aquest descrèdit, el s'ha guanyat a pols: en accions puntuals i en la seva concepció global. Com passa a països de l'estil de Sud-àfrica, no és el mateix jutjar un negre que un blanc: al primer se'l pressuposa culpable i al segon innocent mentre no es demostrï el contrari, si és que s'arriba a demostrar.

L'exemple més clar d'aquesta situació és la comparança entre el cas Macià Manera i el cas Jaume Martorell. Un, presumpte activista de Terra Lliure, és tancat a la presó d'Alcalà-Meco (a la capital de l'imperi), pendent de judici; l'altre, presumpte piròman (atemptat al repetidor de TV3), declarat inquisidor ("cremaria tots els catalanistes a la plaça pública", ha dit) i autor d'un intent d'atemptat contra el governador civil l'any 1979, és en llibertat sota fiança d'un milió de pessetes i no ha anat més enllà de la presó de Palma (capital de la província o colònia).

El primer no té cap tipus d'antecedents penals fins al moment de la seva rocambolesca detenció al peu de l'obra on feia feina, a Montuïri. Se l'acusa, en un principi, d'haver participat en un atemptat que no ha comès senzillament perquè en el moment en què aquest va tenir lloc l'acusat es passejava per terres centre-americanes. La policia, dies després de l'espectacular operació de deten-

ció—sirenes, llums, policies per tot arreu—, troba un amagatall amb uns quants explosius; hores d'ara, ningú encara no es creu ni la meitat de la història contada: aquests explosius els hi pot haver posat qualsevol.

L'altre es passeja pels carrers de Ciutat i va dient a tot aquell qui ho vulgui sentir que, ell, té els collons ben posats i que si els "catalanistes" el "molesten" hi haurà una "nit dels ganivets", en altres paraules: una matança. I està demostrat—i declarat culpable per un tribunal espanyol— que és un vertader terrorista: atemptat al governador civil (mirau els diaris de l'època). Aquest individu manté fermes relacions amb l'ultradreta espanyola a Mallorca, ha estat falangista i és un declarat feixista, li agrada l'insult i es sap recolzat per l'actuació de la policia i de la justícia espanyola. En definitiva: fa la feina que li comanda l'amo, de vegades massa expeditivament, amb total impunitat.

I mentrestant, els mallorquins dormen el son dels justos, completament abocats a la seva sort, una mala sort de colònia sucada i menyspreada per la metròpoli. I és que la bona sort no arriba sola, s'ha de cercar.

M. Sastre

mister hyde *figueras*

MI PER MANACOR

CAJERO AUTOMÁTICO LA CASA   HORARIO DE 9:30 a 21 HORAS   CAFETERIA   RESTAURANTE   CARRITOS   PARKING GRATUITO

OFERTA DEL 24 NOVIEMBRE AL 7 DE DICIEMBRE

ALIMENTACIÓN

Café Soley natural 250 grs.	144
Leche entera Blahi 1' 5 l.	128
Cacao soluble El Molino 500 grs.	164
Magdalenas largas Heras	122
Croissants largos Bocove	170
Galletas María Río 1.800 grs.	329
Galletas salada Prats 900 grs.	278
Galletas María Prats 900 grs.	278
Galletas Príncipe 180 grs. pack. 3 u.	159
Minigrille Lu Pack 2 u.	114
Chocolate Torras 150 grs. (almendra, avellana, bitter)	88
Bombón Torras 260 gr.	347
Foie-gras La Pira 150 grs. pack 3 u.	116
Atún claro en aceite Masso 112 grs.	86
Aceituna partida Rosselló 1 kg	263
Picotes Rosselló 375 grs.	157
Pastas sopa El Molino 500 grs.	48

BEBIDAS Y LICORES

Fanta (naranja, limón), Coca Cola NR pack 6 u.	181
Fanta (naranja, limón), Coca Cola 2 litros	138
Vino Los Molinos 1 l. (blco., tto., rdo.)	106
Brandy Fundador 1 l.	617
Cava Freixenet Carta Nevada	476
Cava Rondel Extra	284

CHARCUTERIA

Jamón York en su jugo El Pozo 1 kg.	890
Chopped Pork El Pozo 1 kg.	349
Queso Los Claveles Extra 1 kg.	945
Queso Los Claveles Mantecoso 1 kg.	990

CREMERIA

Yogur Danone natural, agrup. 8 u.	177
Yogur Danone natural azucarado, agrup. 8 u.	194
Yogur Yoplait sabores, agrup. 8 u.	199
Yogur Yoplait con frutas.	32

CONGELADOS

Rodajas de merluza Oliver 1 kg.	370
Filetes de merluza s/p Oliver 1 kg.	295
Langostinos Oliver 1 kg.	1.200
Gamba langostinera Oliver 1 kg.	1.650
Calamar a la romana Oliver 1 kg.	385
Calamar a la romana Oliver 400 grs.	181

PERFUMERIA Y LIMPIEZA

Gel baño S-3 L.	292
Gel dermoprotector Nivea 900 cc.	234
Champú Geniol 1 l.	169
Lavavajillas Rey 1 l.	71
Domestos suelo 800 grs.	47
Papel higiénico Colhogar pack 4 u.	124
Servilletas Estilo Cel 100 u.	95
Suavizante Mimosin 2 l.	149

BAZAR

Radiador Solar Diana Mod. 543, 1000 w.	7.273
Radiador Solar Diana Mod. 544, 1.500 w.	8.727
Secador Turbo Lacer 1.300 w.	2.990
Microondas Moulinex Mod. 3535	45.375
Cámara fotográfica Elco EF-303	1.968
Cámara fotográfica Elco EF-402	3.443
Televisor Sony 14' ' KV M14E	53.760
Televisor Sony 25' ' KV C25TE	134.400
<i>Por la compra de una máquina de afeitar Philishave, le abonamos 2.000 pts. por su máquina usada.</i>	

MENAGE

Juego café Tríanón	796
Juego macedonia Milano	439
Juego refresco 7 piezas (jarra y 6 vasos)	825
Cristalería Palma 24 piezas	2.125
Lote 3 cazos Inox Botti (10-12-14)	555
Carro verduras desmontable 3 pisos	1.400

TEXTIL

Mantas Mora plaza	2.500
Mantas Mora matrimonio	3.250
Juego sábanas raso 210x135	4.645
Juego sábanas raso 210x150	5.046

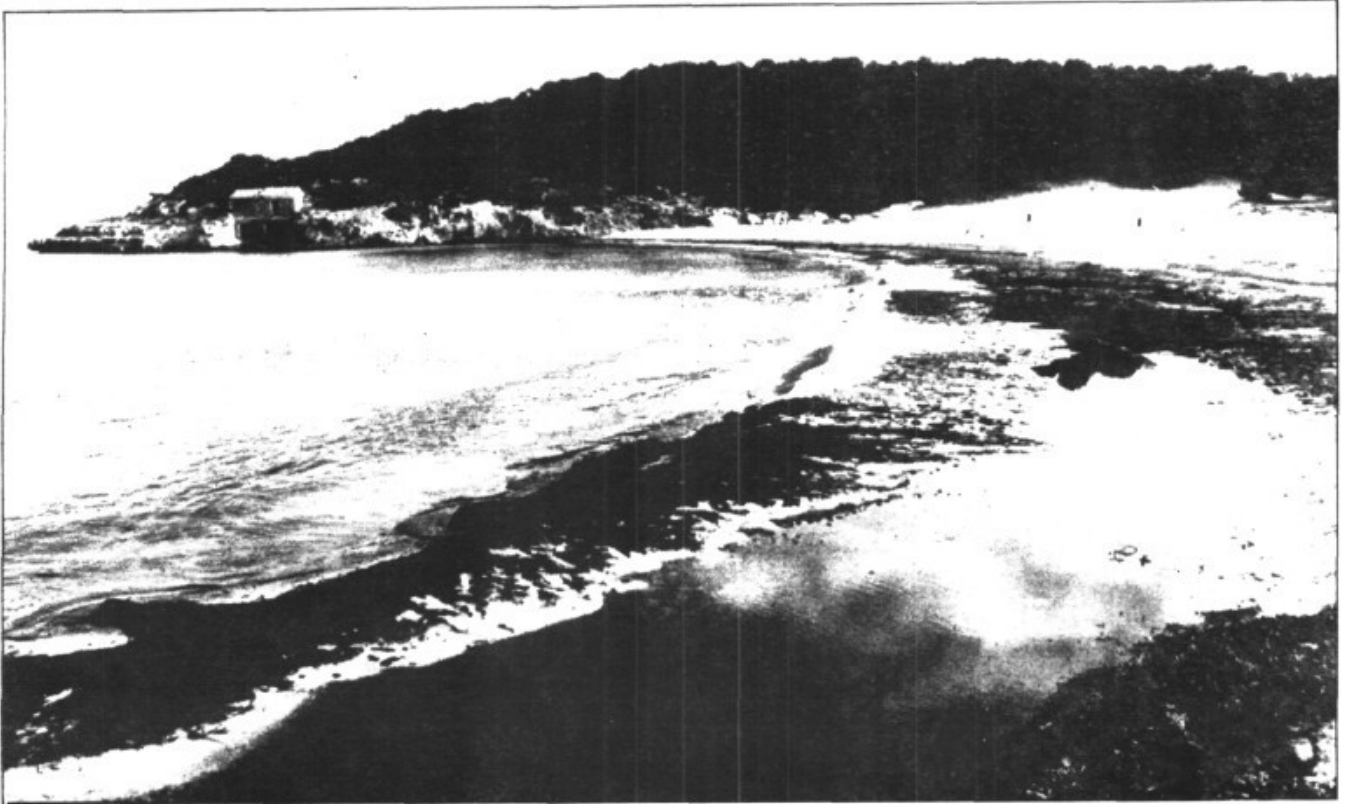
JUGUETES

Maletín Ric-Man	1.392
Triciclo metálico niño	1.528
Parchís automático 35 cm.	1.439

CALZADO

Zapato salón fantasía	1.950
Zapatilla señora surtida	495

CREIXEMENT ZERO I ALTRES HERBES

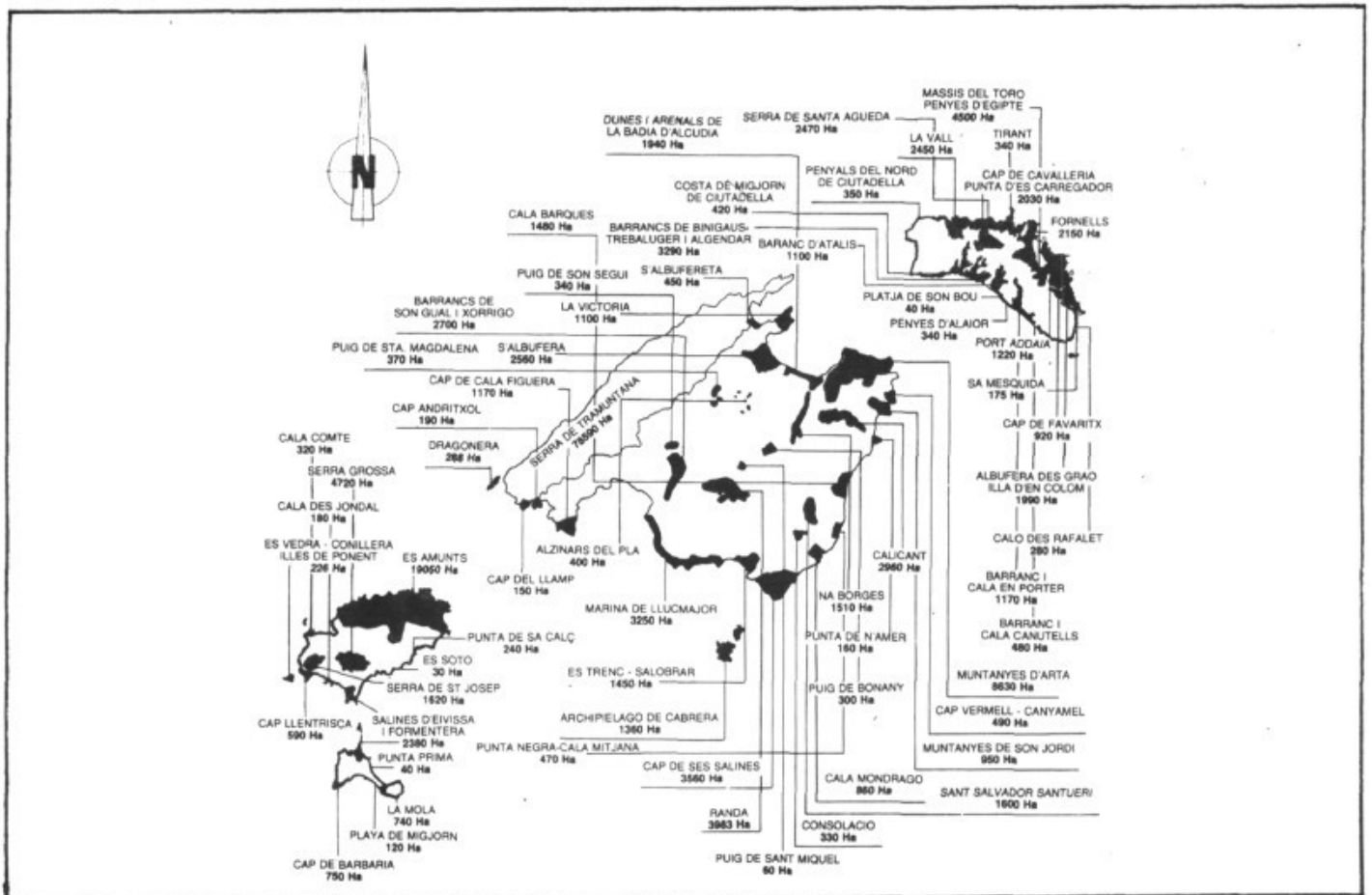

Cala Mondragó (Font: El Día-16)

Amb la compra dels terrenys que havien de ser urbanitzats a Cala Mondragó per part del Govern Balear de la nostra Comunitat Autònoma s'ha acabat la darrera cursa proteccionista a Mallorca, en la qual pareixia que allò que es decidia era saber qui era més ecologista que l'altres. La cursa no tendria més transcendència que altres que aquí han tengut lloc: el Trenc, la Dragonera, etc., si no fos que per primera vegada la participació del corredor ha estat més variada, amb molts de corredors nous. Aquests corredors nous, i fins i tot els que s'han apuntat quan ja s'havia arribat a la meta (el cas del Govern Balear), a passades curses no havien participat. Tot al contrari, el seu paper havia estat el de posadors de claus i tatxes a la carretera perquè els ciclistes foradassin i no arribassin a la meta. Són ells, no ho oblidem, els senyors diputats del Parlament Balear dels partits Unió Mallorquina, Partit Popular i la Federació d'Hotelers. Ells, ara tan defensors del paisatge i de l'ecologia, sempre havien estat els més fermes defensors d'allò que

anomenen progrés. Per tant, eren els acusadors més implacables de tots els que creien que el que ells nomenaven progrés no era més que destrucció, ciment i fins i tot brutor. Acusaven col·lectius i grups com el GOB i el PSM de venuts a obscurs interessos, de cavernícoles, de maquiavèlics, de retrògrads i de tota casta d'adjectius més o menys ofensius.

Les circumstàncies els han obligat a canviar. Les econòmiques, que no les ideològiques, faltaria més. Un mal any turístic, la previsió de futurs anys encara pitjors i la pressió dels *tour-operators* estrangers perquè es deixi de destruir el paisatge els ha canviat els objectius, que no les idees. Només així es pot explicar que el PP, UM, CDS i el senyor Ricci abans de l'estiu votassin contra la petició integral de la Canova d'Artà (zona al voltant de la desembocadura del torrent de na Borges) i hi aprovassin una urbanització, i que després, passat l'estiu, UM, CDS i el senyor Ricci, de Menorca, estiguessin a favor de la salvació de Cala Mondragó.

Mapa dels espais naturals protegits (Font: El Día-16)

El Partit Popular, donant suport fins al darrer moment a la urbanització, era l'únic corredor que mantenia i mostrava la seva vertadera cara: la gent que té forts interessos en el sector immobiliari i en el de la construcció, i, per tant, no era qüestió de tirar pedres a la seva pròpia teulada. Almenys amb això són sincers i coherents, ja que no intenten enganyar ningú. Per a ells la iniciativa privada i els drets adquirits estan per damunt de tot, fins i tot dels drets col·lectius i ecològics. No fan res més que posar a la pràctica la seva doctrina; encara que de vegades tenen fortes patinades.

Fa uns mesos, els grups municipals del PP a tots els ajuntaments de les illes dugueren a aprovació als plens respectius una moció. Demanaven que els ajuntaments aconsellassin que els seus ciutadans no utilitzassin productes que tinguin gasos CHF, responsables, teòricament de la destrucció de la capa d'ozó que envolta Terra. Tot el que sigui protegir l'ozó, reduir la contaminació mundial, aturar la

destrucció de la selva amazònica, salvar els animals en perill d'extinció..., té el suport de tothom, fins i tot del PP; en canvi, si es tracta de la nostra terra, de la nostra aigua, dels nostres pulmons vegetals, del pinar de Son Juny o del Revellar, per posar un exemple prou clar, la qüestió canvia, Llavors ja tenen excuses i parlen de greuges comparatius entre municipis turístics i no turístics, d'indemnitzacions, de persecució de la iniciativa privada, etc.

Quan l'esquerra i els ecologistes més vells afirmen que l'únic que es pot fer aquí, en aquests moments, es preparar-nos per a anar cap a un "creixement urbanístic zero", els altres es posen les mans al cap i acusen a les persones que així opinen que l'únic que volen és tornar a l'edat de les caveres. Quan els *tour-operators* diuen que ja n'hi ha prou de destrucció, pensant únicament amb els clients que volen sortir de l'hotel i la platja i trobar-se amb espais verges i amb aigua de mar neta, creuen que tot es pot resoldre només pel simple

fet de crear un impost per als turistes perquè siguin ells els que ens adquireixin i conservin els espais que cal preservar.

El problema que tenen és que són incapaços de comprendre què vol dir creixement zero i al mateix temps comprendre que el problema del pagament del cost dels espais naturals és un problema de sobirania com a poble i, per tant, que és a nosaltres a qui correspon pagar-los i gestionar-los.

Cal explicar que creixement zero no vol dir aturar de cop totes les obres i deixar els picapedrers al carrer. Això és el que diuen els que no volen la racionalitat en el creixement i volen continuar com ara. "Creixement zero" vol dir deixar de fer hotels nous i reconvertir els vells, tornar-los i fer-los més petits i de més categoria i amb més espais verds. Això vol dir: deixar de fer més urbanitzacions noves i acabar les moltes que hi ha escampades i sense acabar (el Guix a Lluc, Puntiró, Xorrigo, etc.). "Creixement zero" vol dir rehabilitar el cas antic de ciutat, que a poc a poc cau a trossos, en lloc de créixer indefinidament cap a la perifèria, per molts de PGOU provats i per molta pressió especuladora que hi hagi. "Creixement zero" també vol dir que els ajuntament elaborin i acabin d'una vegada (si no el tenen) els respectius plans d'ordenació; plans que s'han de fer amb criteris realistes, tenint en compte les necessitats reals i no merament les especulatives. Per posar un exemple del que no ha de ser, només cal dir que el Pla d'Ordenació Urbana de Son Cervera permet arribar a construir fins un total de 83.000 places, quan a l'ac-

tualitat ja en tenen 39.000. És a dir, que estan saturats en l'oferta i no són a la meitat del que legalment podrien construir. Un vertader disbarat.

A l'últim, la filosofia del "creixement zero" preveu com a mesura més important l'aprovació del Catàleg d'Espais Naturals pel Parlament Balear, si és possible més ampli i amb quasi la totalitat de les zones encara no destruïdes a les nostres illes.

La responsabilitat i, per tant, el cost de la salvació i conservació del nostre patrimoni natural correspon al nostre poble i només a ell. Ha de quedar clar d'una vegada que si s'ha d'indemnitzar, comprar o expropiar els terrenys als propietaris d'espais naturals, ho ha de fer el Govern Balear en representació del poble. I aquestes despeses han de ser prioritàries davant d'altres necessitats, com per exemple autopistes o carreteres. Els doblers per pagar aquests espais han de sortir dels pressuposts de la Comunitat Autònoma i d'una partida ja prevista per a aquest fi quan s'elaborin els pressuposts.

Si després el Govern crea un impost turístic per compensar el desgast que sofreix la infraestructura de domini públic: carreteres, platges, carrers, aeroport, voreres, etc, o per compensar el "no" creixement turístic dels pobles de l'interior, potser és molt correcte; però mai aquest import no pot substituir el dret i el deure que tenim tots de reclamar, i de pagar quan escau, tots els espais encara no destruïts de les nostres illes.

Tota aquesta problemàtica ha de ser també independent del fet que els doblers que haguem de pagar siguin o semblin excessius. Si ho són i és a causa d'una mala gestió urbanística del polític de torn, el qual en el seu moment no va protegir per llei tal o qual indret i ara el promotor reclama els seus drets adquirits, hem de pagar, costi el que costi. Després ja demanarem comptes als responsables a les properes eleccions, davant les urnes.

Tots ens hi jugam el nostre futur, per tant, cal protegir (i pagar si no queda més remei).

Andreu Bauçà

CA NA BLANCH

PER NADAL,

**tota casta d'articles nadalencs
i de regal**

c/ Bellavista, 32. Tel.: 52 60 37. Sant Joan

MELI SUCRESPORT

Drets: Ribes, Bernat Fullana, Pep Fontiroig, Arnau Faleu, Quico, Pep de Gossalba, Miquel Fullana.
 Acotats: Pedro Pere, Miquel Barceló, Millan, Joan Company, Biel Gomis, Amador de Calicant.
 Eren altres temps.

Durant aquest mes el Club Esportiu Sant Joan ha gaudit d'un parell de jornades de descans, que en principi haurien d'haver servit de replantejaments: físics, tàctics, anímics..., però la veritat és que els pocs partits que ha disputat no han fet canviar gaire les coses. La classificació continua sent bastant dolenta. D'aquesta marxa, sembla que el nostre equip realitzarà una de les pitjors campanyes a tercera regional. Esperem que les coses millorin notablement, perquè si no és així veig negre el futur del futbol a Sant Joan.

Realment no acab d'entendre el que passa, perquè si comparam la plantilla d'enguany amb la de l'any passat no hi ha pràcticament diferència. Fa la impressió com si els jugadors no estiguin per la feina, com si volguessin però no poden. Potser que el fet de pensar que enguany seria l'any de l'esperat ascens i de moment no ho és ha fet caure en picat la moral de l'equip. A més a més, sembla que, no sé per què, entre la quantitat de molts jugadors que fitxaren no hi ha hagut molta serietat. És gairebé ja indiscutible que el Sant Joan sempre acaba amb els nou o deu de sempre, que la gent no és molt partidària d'entrenar i si no juga tot d'una ho deixa córrer. A més a més, quan les coses no funcionen com un esperava ja se sap. Quant a això, només cal recordar que l'any passat, i els resultats acompanyaven més que enguany, molts partits ni hi havia reserves. Sobren els comentaris.

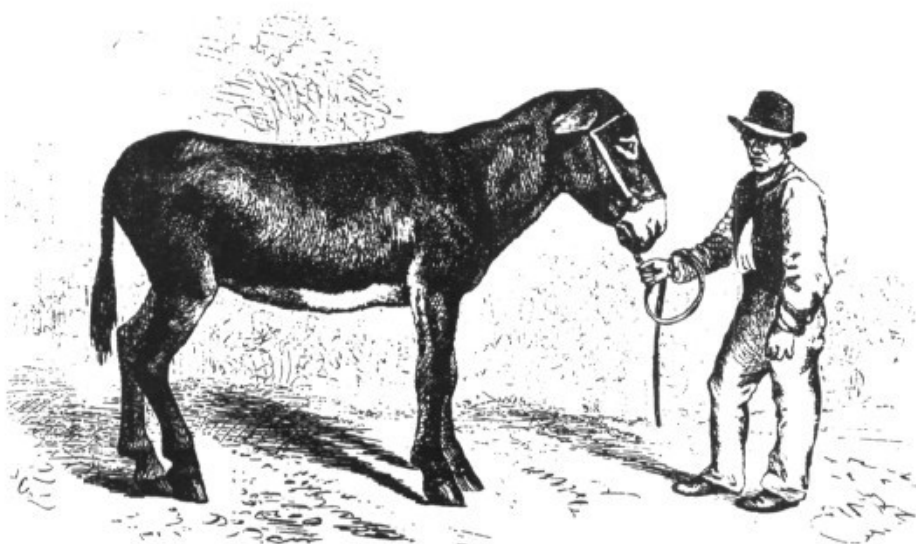
Passant als resultats d'aquesta mesada direm que el Sant Joan visità per segona vegada el camp del Porreres, aquesta vegada per enfrontar-se al Porreres At. Fou un espectacle deplorable. El Sant Joan

presentà un equip de circumstàncies a causa de les expulsions i d'alguns lesionats. A més, es veu que aquest equip ha llogat una sèrie de jugadors que semblen més elements incontrolats i violents que altra cosa. Dic això perquè guanyant de cinc a zero es va armar un sarau que no tenia perquè haver arribat, a més durant tot el partit donaren molta de canya. El nostre equip jugà un partit dolentíssim i el rival guanyà sense passar pena. El cinc a zero no dóna per a res més.

El 26 de novembre el Sant Joan derrotà el Can Picafort per un a zero. Ha estat l'únic partit que el nostre equip ha funcionat quasi bé a la perfecció. El resultat no diu la veritat del bon partit que realitzà el l'equip. El gol fou aconseguit per Toni del Centre d'un xut extraordinari que besà la barra i fou imparable. Malgrat que el Sant Joan jugà un bon partit continua fora concretar les poques ocasions que crea. De totes maneres, aquest partit demostrà que els jugadors poden jugar molt millor del que han jugat fins ara.

Després d'aquest partit es visità el camp del cuer, el Sencelles. Els molts d'afecionats que passeja el Sant Joan esperaven una nova victòria. Però no. El resultat fou d'un a zero i el nostre equip tornà de fora amb una nova derrota. Es torna a jugar igual de malament que fins ara. El partit anterior només fou un miratge.

EL REFRANYER DE L'ASE

L'ase domèstic es considera descendent de l'Onagro asiàtic i de l'ase salvatge de les regions estepàries africanes. Aquest mamífer de l'ordre dels perisodàctics -*Equus asinus*- és utilitzat com animal de càrrega i de tir a moltes de poblacions europees, asiàtiques i africanes.

De naturalesa toixarruda, sense una vertadera justificació, des de l'avior, s'ha considerat l'ase com el símbol de la caparrudesa, però ha estat alabat per la seva sobrietat.

Per distints motius i diverses intencions s'ha parlat de l'ase a les llegendes, faules, adagis i a moltes obres literàries antigues i modernes.

La importància de l'ase dins el món camperol mallorquí la podem constatar consultant l'obra de l'arxiduc Lluís Salvador¹ on documenta al'any 1868 la quantitat de 11.454 ases i someres a tota l'illa, tot citant, amb la seva meticulositat característica, el preu, feines, malalties, menjar així com una sèrie de qualitats com la sobrietat i la perseverància amb la feina.

Avui en dia, i a causa de la mecanització, tanat de les feines agrícoles com del transport, la seva presència, ha quedat reduïda d'una manera testimonial i esporàdica a la nostra rodalia.

Creim necessari, aprofitant les modestes ratlles d'aquest butlletí, retre un petit homenatge a qui durant tant d'anys -per ventura segles- amb el seu esforç donà tant de rendiment -i empipà, a la vegada- a una bona part de la gent del món pagès, que per

dissort el tengué al seu servei. Ja ho diu la dita popular: "Qui vol maldecaps, que compri un ase".

És dins aquest camp, el del refrany, dita breu, anònim i sentenciosa, on el poble l'ha magnificat, ja sia per enaltir-lo com per a retreure els seus caires simbòlics: caparrudesa, malfeineria, i una llarga tira llonga que supera de molt els pocs que parlin de les seves qualitats. Creim que aquesta cançó glossa d'una manera força eloqüent el pensament del món camperol:

*S'habilitat de s'ase és
que du molta de magror;
a sa feina fa es traïdor:
córrer poc i caure espès.²*

Amb aquesta recerca -no exhaustiva- que presentam consultant bibliografia diversa,³ creim que hi ha matèria per a fer un estudi sociològic sobre la forta influència que tengué aquest popular animalet a la parla quotidiana dels nostres avantpassats.

Així mateix hi hem afegit una sèrie de locucions o modismes i un sèrie de cançons recollides pel santjoaner Rafel Ginard Bauçà⁴ on d'una manera enginyosa, a través de la cançonística, el poble descriu les característiques físiques de l'*Equus Asinus*.

Cal advertir al lector, que a causa de l'àmplia ambigüitat del refrany, la seva aplicació pràctica no pot ésser seguida fil per randa, sinó que pot tenir un ventall si significats i interpretacions.

Vet aquí, doncs, i agrupats un poc temàticament els refranys, modismes i cançons que parlen de l'ase mallorquí

Descripció Física

L'ase és un animal de dimensions mitges, cap gros i orelles llargues i dretes quan són joves i penjants quan tomen vells:

*Cara de voga estantissa
i morro d'abaix penjant*

*oreies ventant ventant
amples com una pellissa
No me veuran anar a missa
en tal animal colcant⁵*

- Oreiut com un ase.
- S'ase va dir an es porc oreiut i ell en duia set casses.
- S'ase diu an es porc: oreiut.
- Un ase diu a l'altre oreiut.

La majoria d'ases mallorquins eren/són de color roig amb la panxa i cara color més clar. Poquíssims els de color gris i raríssims els de color negre -ase fumat- i els blancs -ase gelat-

*En Fumat diu an En Ros:
Ves alerta a sa llendera
que aqueix que mos ve darrera
saps que és de poc piadós!⁶*

*S'Escolà des Roser Vei
tenia un ase gelat
i el feia jeure ensellat
perque no estassen per ell⁷*

El color blanc -gelat- és present en aquesta dita popular:

- Ja ho veurem on s'ageurà, En Gelat!-

Respecte a l'ase gelat o blanc, hi ha l'antiga creença que diu que els ases de tal color, són molt mansos o són molt caparruts.

La coa rematada per un floc de cabells, també té les seves dites:

- Va i ve, com coa de s'ase.
- Remenar-se com sa coa de s'ase.

Del seu bram característic, també hi ha una bona mostra:

<i>Ara brama s'ase deixau-lo bramar donau-li farratge i engreixarà⁸</i>	<i>Aquest ase que ha bramat és un ase bramador; dau-li un aumud de segó, que un i mig se n'ha guanyat⁹</i>
--	---

- Cada ase s'enamora des seu bram.
- Bram d'ase no arriba o puja al cel.
- Bram d'ase no puja al cel; i si hi puja no hi posa arrel.
- Qui no brama quan es ruc,¹⁰ brama quan es ase.
- Qui és fill d'ase, una hora al dia brama.
- Qui és fill d'ase, set vegades brama; o quan manco s'ho pensa brama.

Hi ha l'antiga creença, que en sentir bramar un

ase encara hi ha set anys de món. Es diu que en finir el món ha de fer set anys que cap ase no brami, ni hagi nat cap infant.¹¹

Altres dites que parlen d'altres característiques físiques de l'ase:

- Tenir un fetge com un ase.
- Cara d'ase.
- Pelut com un ase.
- Fer cara de ruc sense mare.
- S'ase no es vell mai (a tota edat són forts i mal de manetjar).

L'ase i el món del treball

De sempre, s'ha relacionat la feina feixuga, el cansament físic, i en general la feina, amb l'ase:

- Anar carregat com un ase.
- Fer feina com un ase.
- Esser un ase de feina.
- Més cansat que un ase de traginer.
- Més retut que un ase de s'nia.
- Més carregat que un ase de guixer.
- Estar cansat com un ase.

*Un ase carregat
qui passa per mercat
i no se'n tem
carregar-lo ferm!¹²*

No en manca algun sobre la malfeneria:

- Es com ets ases d'Artà que en veure es bast, ja suen.
- Un bon parei per llaurar i un mal ase per sembrar.

La grolleria:

- La mel no és feta per la boca de l'ase.
- Ésser delicat com una unglà d'ase.
- Tenir es couro d'ase.
- Ben ensellat va s'ase i en ses dents se grata.

També alguna d'escatològica:

- Merda d'ase no put.
- Tomeu, tot lo que caga s'ase es teu!

Guarniments

Aquests fan referència, d'alguna manera, als estris o arreu: bast, albardà...:

- Un bast a s'ase, que dos ja fa fava.
- Segons s'ase s'aubardà.
- Bé està un ase amb un bast.
- No esser ase ni aubardà.

- Ase vell, cabestre nou.
- Ase que no està avesat a dur albardà sa tafarra prest l'ençata.
- No esser mai ase ni albardà.
- ¡Veiam qui guanyarà! s'ase o s'aubardà?
- No és tant dolent s'ase que no meresca un bast nou.

El menjar

Una de les poques qualitats que s'ha alabat de l'ase, es la sobrietat en el menjar:

- Voleu engreixar s'ase? donau-li palla.
- Es com donar palla a s'ase.
- Es temps de fam, ets ases mengem gram.
- Ganes tenia s'ase de faves, i tot li pareixia farratge.

Llenya, ventim

Creim que no cal donar cap explicació preliminar sobre aquests:

- No aneu darrera s'ase sinó amb un garrot.
- Dur o sobre més llenya que un ase de guixer.
- Ase que va dins es sembrat, de llenya surt carregat.
- A ase traïdor, verdanc i punyidor.
- Donau-li a qualqu blat d'ase. (Donar-li garrotades).

- Merèixer més llenya que un ase de traginer.
- Amor d'ase, coça i mossegada.
- Tant arriben a punyir s'ase que es darrer cop alça es cul.
- Qui no pot pegar a s'ase pega a s'aubardà.
- Qui amenaça i no pega per ase se queda.
- A ase encarat, deixau-lo passar.
- Mereix més llenya que un ase de marxando.

Aquests, per ventura farien cruixir les dents a algun col·lectiu de dones:

- Dones i ases, perdició de cases.
- Ni ase de traginer, ni fia d'hostaler.
- A l'ase i mala muller, bastonades ho han de fer.
- Si s'ase es posava capell, trobaria dona.

Ignorància, estúpidesa

També n'hi ha un bon grapat:

- Sap més un misser i un ase que un misser tot sol.
- Quin ase va a Roma, ase torna.
- Un ase se queda un ase, així l'enviï a Roma.
- Què sap s'ase d'ensafranar, si no ha menjat espiciat mai?

Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDÈNCIA

Què és el S.I.A.C.?

El S.I.A.C. és un servei d'informació i atenció al ciutadà adscrit a la Conselleria Adjunta a la Presidència que té, entre altres, els objectius següents:

- Informar als ciutadans sobre les actuacions de l'Administració de la C.A.I.B. sobre qualsevol altre tema que els ciutadans sol·licitin en relació als organismes dependents del Govern Balear.
- Donar a conèixer l'estructura i funcions de les altres Administracions: Consells Insulars, Ajuntaments i Administració Perifèrica de l'Estat, radicades a les Balears.
- Facilitar informació sobre la tramitació d'expedients, línies d'adjudes de la C.A.I.B., etc.
- Recollir iniciatives i tramitar queixes i reclamacions sobre el funcionariat de les diferents Administracions.

Com posar-se en contacte amb nosaltres?

Vengui a visitar-nos

Ens complaurà la seva visita. Estam a la seva disposició de 08.30 - 14.30 hs. tots els dies laborables. Els dissabtes de 09.30 a 13.30 hs.

Truqui per telèfon

Si no vol, no necessita desplaçar-se fins a la nostra oficina per a resoldre el seu assumpte. Ens crida al **900-321-321** i l'atendrem amb molt de gust, ¡i no oblidis, la criada, és gratuïta, conèixer el que volem no costa res!

Ens escrigui

Si vostè no es pot desplaçar fins a la nostra oficina, o no té telèfon, ens pot escriure una carta i ben aviat rebrà notícies sobre la informació sol·licitada.

S.I.A.C. Pl. DRASSANES, 4 - 07012 PALMA DE MALLORCA

- Què sap s'ase d'ensafronar si no havia ensafronat mai?
- Què sap s'ase de safrà, si mai ha menjat espiciat.
- Sebre tant d'una cosa com s'ase d'ensafronar.
- Es pensar no es sebre i es no sebre es d'ases.
- Ets ases i ets ignorants, son fills de cosins germans.
- Més sap un ase a ca seva, que cent savis a cas d'altri.
- Hi ha tants d'ases amb lletres com sense.
- Ésser més ase que En Taleca o que En Pere Taleca.¹³
- Ésser un ase carregat de lletres.
- No haver vist mai ases volar.
- Deixar fer al mestre, per ase que sigui.
- Ase ensellat: home molt estúpid o grosser.
- Ase belitre: home de poc enteniment però amb prou picardia.
- Ase me'n vaig anar i ase som tomat.
- Fa quatre hores que caminam deia s'ase, i rodava a sa s'ni.
- S'ase des Carritxar, du sa llenya i no s'escaufa.
- Anar-se'n ase i tomar ruc.
- Serà com s'ase d'En Ranxé, que quan estigué ensenyat de no menjar es va morir.

Maldecaps, pèrdua de temps

- Qui vol maldecaps, que compri un ase; o que s'en cerqui.

*Des que som comprat un ase
'vui me'n vénc, demà me'n torn.
Debades partesc dejorn,
sempre arrib tard a sa casa.¹⁴*

- Qui està malament per la seva culpa, és un ase.
- De mal d'ase ningú en cura.
- Això és rentar es cap a s'ase, perdre es temps i es lleixiu.
- Això és rentar es cap a s'ase i perdre es lleixiu.
- Qui renta es cap a s'ase perd es temps i es lleixiu.
- Això es rentar es cap a s'ase un dia de vent.
- Rentar es cap a s'ase, perdre es temps i es lleixiu.
- El qui renta el cap d'un ase, perdrà tot son lleixiu i la seva feina.
- A un cap d'ase el lleixiu es per demés.
- Bé pots siular si ase no vol beure.
- Perdre s'ase i ses magranes.
- Perdre-hi s'ase i ses magranes.
- Partida de cavall i arribada d'ase.

Caparrudesa, capritx

- Més caparrut que un ase.
- Com més grans més ases.
- S'ase duu picarol i sa somera també en vol.
- Es com s'ase d'En Mora, que de tot quan veu s'enamora.

*¿Quina virtut deu tenir
s'ase de Don Martí Mora?
De tot quan veu s'enamora;
¿Que no ho 'vieu sentit dir?¹⁵*

Vet aquí una sèrie, on s'hi destinen fets, comportaments i expressions que es poden aplicar a temàtica molt diversa i que per raons d'espai, presentam ordenades alfabèticament:

- A cada cas, un Joan o un ase.
- A fer lo que un pot, qualsevol ase hi va.
- A pagès i ase no li mostris sa casa.
- Alaba't ruc, que a vendre et duc.
- Allà on va s'ase, deixa sa trava.
- Anar sempre amb sos ases de coa curta.
- Ase carregat d'or, puja lleuger sa muntanya.
- Ases amb ases, s'entenen.
- Ase amb or, tot ho alcança.
- Ase sia qui d'ase se fia.
- Ase que em duga i no cavall que m'enduga.
- Ase magre, tot són mosques.
- Ase magre, ple de moques.
- Bò, bò, vol dir ase.
- Com s'ase no pot, sa somera ajuda un poc.
- Com més vei, més ase.
- De Peres, Joans i ases, n'hi ha per totes ses cases.
- De mal d'ase, ningú es cura.
- Devalla de s'ase, prou has quolcat.
- Dos Peres i un Joan fan un ase gran.
- Dur un ase dins es cap.
- Eh? -Entra i menjaràs carn d'ase.
- Els cuidadors de s'ase maten es traginer.
- Els ases i els muls no són tots uns.
- Ésser un garroví dins sa boca de s'ase.
- Ferma s'ase on vol l'amo.
- Fer-la d'ase i seca.
- Fer sa prova des ruc.
- Gràcies -Un ase se'n va morir, de gràcies.
- Hi ha molts d'ases an es mercat que s'assemblen.
- Ha caigut de s'ase.
- Jugant, jugant, ets ases se mosseguen.
- Moltes mosques maten un ase.
- Mort d'ase, festa de cans.
- Mon pare me diu ase: i es pares dets ases que són?
- No sap on fermar o estacar s'ase.
- No dir ni ase ni bèstia.
- Entrar sense dir ni ase ni bèstia.
- No hi ha pitjor llinatge que el d'ase.
- Pentura o per ventura, s'ase ferà un mula.
- Per desmamar es ruc, no hi ha com matar sa somera.
- Per un gira'm aquest ase.
- Quan s'ase serà mort de rialles.
- Qui diu mal d'ase, aquell el compra.

- Quan s'ase pot, sa somera no vol.
- Quan més grans més ases.
- Qui no la fa de ruc, ho fa d'ase.
- Qui fa tres ases és.
- Qui està malament per sa seva culpa, és un ase.
- Qui va nèixer ase, no pot morir ruc.
- S'ase va davant.
- Tot bon cavaller cau i tot bon ase s'aixeca.
- Tot bon ase s'aixeca.
- Tots tenim un hora d'ase.
- Tant de Pere vol dir ase.
- Tut-tu-ru-rut, es qui neix ase no pot morir ruc.
- Tomeu, no amollis s'ase que és teu!
- Uns comptes fa s'ase, uns altres es traginer i uns altres l'amo de s'ase.
- Un ase coneix quan està bé.
- Un Pere i un Bernat, fan un ase acabat.
- Un Pere i un Joan, fan un ase gran.
- Venir com un ase amb un bitllet dins s'orella.
- Val més petit i ardit, que gran i ase.
- Val més que diguin: Per aquí passa un ase, que per aquí passa un ètic.¹⁶
- Val més que diguin: Per aquí passa un ase, que per aquí passa un mort.

Element molt important, dins el món del treball de la nostra Mallorca pre-turística, és l'ase, amb tot el seu bagatge cultural, ja sia dins el camp de la literatura popular, com en el de la cultura material, un element més a investigar de la nostra pròpia cultura, de la qual coneixem poc o molt les arrels.

Francesc Canuto i Bauçà

Notes

1. Archiduque Lúis Salvador de Austria: *Las Baleares por la palabra y el grabado*. Tom V. pàg. 478.
2. Rafel Ginard Bauçà. *Cançoners Popular de Mallorca*. Volum II pàg. 15 n. 201.
3. Hem consultat: El *Diccionari Català-Valencià-Balear*, s.v. Ase.
  - Miquel Fuster. *Refranyer Popular de l'illa de Mallorca*. 2 volums.
  - Diccionari Figuera. *Diccionari Mallorquí-Castellà compost per Don Pere Antoni Figuera, franciscà exclaustat*. Palma, E.Trias, 1840. Tom de 626 pàg.
  - *Tresor dels Avis*. Revista mensual de etnografia, mitologia i folklore de les Balears, publicada per Andreu Ferrer Ginart. Artà, 1922-1928. IV volums.
  - Col·lecció políglota de Refranys, d'Idelfonso Rullán. Reproduïda al *Tresor dels Avis* de l'any 1922.
  - Rondaya de Rondayes. Tomàs Aguiló Cortés. Palma. Felip Guasp, 1815.
  - «Refrans i locucions del "Diari de Buja"». Antoni-Lluc Ferrer, *Randa*, Volum 9 pàg. 83-97. 1979.
4. Rafel Ginard Bauçà. *Cançoners Popular Mallorca*. Volum II pàg. 12-15.
5. Id. pàg. 13, n. 164
6. *D.C.V.B.* Volum VI, pàg. 87
7. R. Ginard Bauçà. *Op. cit.* Volum II, pàg. 15, n. 200
8. Id. pàg. 13, n. 159
9. Id. pàg. 12, n. 157
10. Ruc: Ase jove, des que neix fins arribar a adult.
11. Antoni Ma. Alcover. *Rondaies Mallorquines*. Volum XXIV pàg. 68
12. Andreu Ferrer Ginard. *Tresor dels Avis*. IV Volums, Artà 1922-1928.
13. Aquesta dita o refrany, pareix que té el seu origen en la codolada satírica: "En Pere Taleca dic"; un fragment d'aquesta llarga codolada fou recollit per R. Ginard Bauçà i publicat al seu *Cançoners Popular de Mallorca*, Volum IV, pàg. 287, n. 4. A finals de l'hivern de l'any 1988, el que subscriu aquestes ratlles, d'una manera un tant incidental trobà un informador del terme d'Inca que ens glossà la codolada íntegra. Esperam publicar-la pròximament en aquest butlletí.
14. R. Ginard Bauçà. *Op. cit.* pàg. 13, n. 167
15. Id. pàg. 14, n. 189
16. Etic: Així anomenaven antigament els malalts de tisi.

"SA BANCA"

C/ Mestre Mas, 11
Tel. 52 60 66
SANT JOAN

BANCA MARCH

MEL I SUCRE, DOLCET DOLCET

■ Una altra vegada, el portaveu oficial de la majoria de govern del nostre Ajuntament al *Diario de Mallorca* ha fet els mèrits suficients per tornar a sortir a la meua col·laboració mensual. Aquesta vegada s'ha lluitat de veres, perquè ha publicat unes notícies escrites amb una clara clau secreta. És prou clar, com diu al seu escrit, aquestes persones «ajenas a la política local de Sant Joan, pero preocupadas por los temas ecológicos y culturales» són les deixalles de la moribunda UM. Són, també, els mateixos que fa molts d'anys tengueren la brillantíssima idea de destruir les històriques instal·lacions que hi havia a la Sínia, al carrer de Petra. I són, també, els responsables que el camí de Consolació a Son Juny estigui així com està —és a dir, fet un desastre—, davant la passivitat dels qui ara comanden. I vet aquí que amb aquests antecedents volen, supòs que amb la pertinent subvenció i corresponent mossegada al pastís —per no canviar els costums—, tornar a aixecar allò que ells mateixos o gent afí a les seves idees destruïren. Supòs que per vergonya s'amaguen darrera un grup de gent preocupada pels temes ecològics i culturals, que estan tant de moda. Com veis tenen la cara com una post.

■ Fa temps aparegué a la zona dels Calderers-Son Rabassa, en un camí que travessa del dels Calderers al de Son Perdut, un rètol en què s'anunciava que allò era un CAMINO PARTICULAR. Supòs que el senyor responsable de la col·locació allò que volia dir era que pel seu camí hi podia passar tothom. El malentès l'ha creat el seu poc coneixement de la seva llengua materna, ja que el que segurament degué voler escriure era CAMÍ NO PARTICULAR. És d'agrair tant d'altruisme cap als veïns que habitualment usen aquest camí.

■ Continuant amb la temàtica tan productiva dels rètols, sembla que el nostre Excel·lentíssim Ajuntament ha llogat el cap de l'oposició del Partit Popular (PP) i un bon amic seu perquè instal·lin indicadors als camins de fora vila. He arribat a aquesta conclusió després que uns amics em contassin que els veieren un bon dissabte de matí instal·lant un rètol al camí des del de Son Baró ens duu a Calicant i a Son Maimó. Supòs que això deu ser la nova política de contractació laboral del nostre Excel·lentíssim Ajuntament, perquè d'aquesta manera s'estalvien haver de pagar els obrers, ja que aquests ja cobren la seva corresponent pensió.

Restauran la 'sínia', que dio nombre a una parte del pueblo

SANT JOAN.— En una reunió informal con personas ajenas a la política local de Sant Joan, pero preocupadas por los temas ecológicos y culturales, se trató, entre otros temas, de la posible restauración de la Sínia que, según tradición verbal, existió al final de la calle de Petra, en las cercanías del almacén de la Cooperativa Agrícola, y que dió nombre al barrio de la "Sínia".

Otro de los puntos tratados fue la necesidad de que el Ayuntamiento o los propietarios, según correspon-

da, realicen el acabado de las aceras en la zona del Camp y en otras. Una rotulación más completa y normalizada en los caminos vecinales; la preservación no asfaltando el Camí de Son Garrover; el arreglo de marges; la posible solución al camino de Consolación a Son Juny (campo de fútbol) convirtiéndolo en un camino peatonal, evitando así que siga siendo un vertedero de escombros y basura, fueron otros de los temas tratados en esta reunión.

Por otra parte, se nos informó que el pasado sábado día 4 se reunió la junta de sanidad local, aunque no ha trascendido lo que se trató en esta reunión. Parece ser que hay alguna "asignatura pendiente".

■ Seguint l'ensenyança de l'Evangeli d'ensenyar l'ignorant, membres del PP local el dia de les eleccions de l'octubre instruïen pel carrer votants amb les idees encara no massa clares i evitaren així que aquests indecisos votassin opcions de les quals se'n poguessin penedir tota la vida. És ben segur, com podeu imaginar-vos, que aquestes col·laboracions totalment desinteressades no pretenien altra cosa que tornar a la guarda possibles ovelles perdudes. Ja ho va dir el Bonjesús: «d'ells serà els regne del cel», o millor, si vos agrada més, a la guerra tot val.

■ Com tots sabeu, el nostre Ajuntament té un nou regidor de Cultura. Ningú ho diria! Fa uns dos mesos que ha ingressat a la Sala el segon membre de la llista del PSM i les coses continuen com abans: no es fa res de res i alhora pareix que forma part de la majoria del govern municipal i no se sap ben bé a canvi de què. Comença a ser hora de marcar diferències, com a mínim d'estil, amb la resta dels qui componen aquesta majoria; i, una cosa que encara és més important, comença a ser hora de fer feina. Per continuar com fins ara es pot passar a l'oposició inexistente o quedar ben tranquil damunt el sofà de ca seva.

Joan Bauçà

TROSSOS LA MATA ESCRITA

Conten que el doctor il·luminat Ramon Llull feia meditació al puig de Randa i, presa d'un inusitat atac de misticisme i no trobant cap superfície adient per deixar plasmada la seva sabiduria, aprofità les fulles d'un llentiscle que creixia just al seu costat per gravar-hi els signes del seu pensament. Ho féu en signes cabalístics, segons uns, i en ortografia àrab, al parer d'uns altres. El cert és, però, que ningú fins ara ha aconseguit desxifrar aquests estranys signes estampats a una mata del puig de Randa, just al davant de l'enforinyall conegut, des d'ales-hores ençà, com la cova del beat Ramon Llull. No creim, però, que ningú s'hagi dedicat mai a intentar desxifrar aquests signes. Creim, més bé, que la imaginació popular és extremadament rica en la formació de llegendes i que, sovint, el surrealisme d'aquestes ultrapassa tota mesura racional de coneixement.

A finals del segle XVIII, el prevere i mestre del puig de Randa mandà arrencar la mata; però davant l'enrenou provocat per aquesta desafortunada decisió entre el poble i el mateix bisbat, decidí no consumir el desgavell. I envià una carta al bisbe relatant el prodigi que havia tingut lloc a la cova del beat: per tres vegades el criat del mestre cremà la mata, i per tres vegades aquesta resistí l'acció del foc. La mata escrita seguí creixent davant la cova del beat.

Avui dia, la mata escrita de Randa ja no conserva la vigoria d'antany; l'escriptura de les seves fulles s'ha tornat borrosa i actualment és gairebé inexistent.

Els signes inscrits a les fulles del llentiscle.

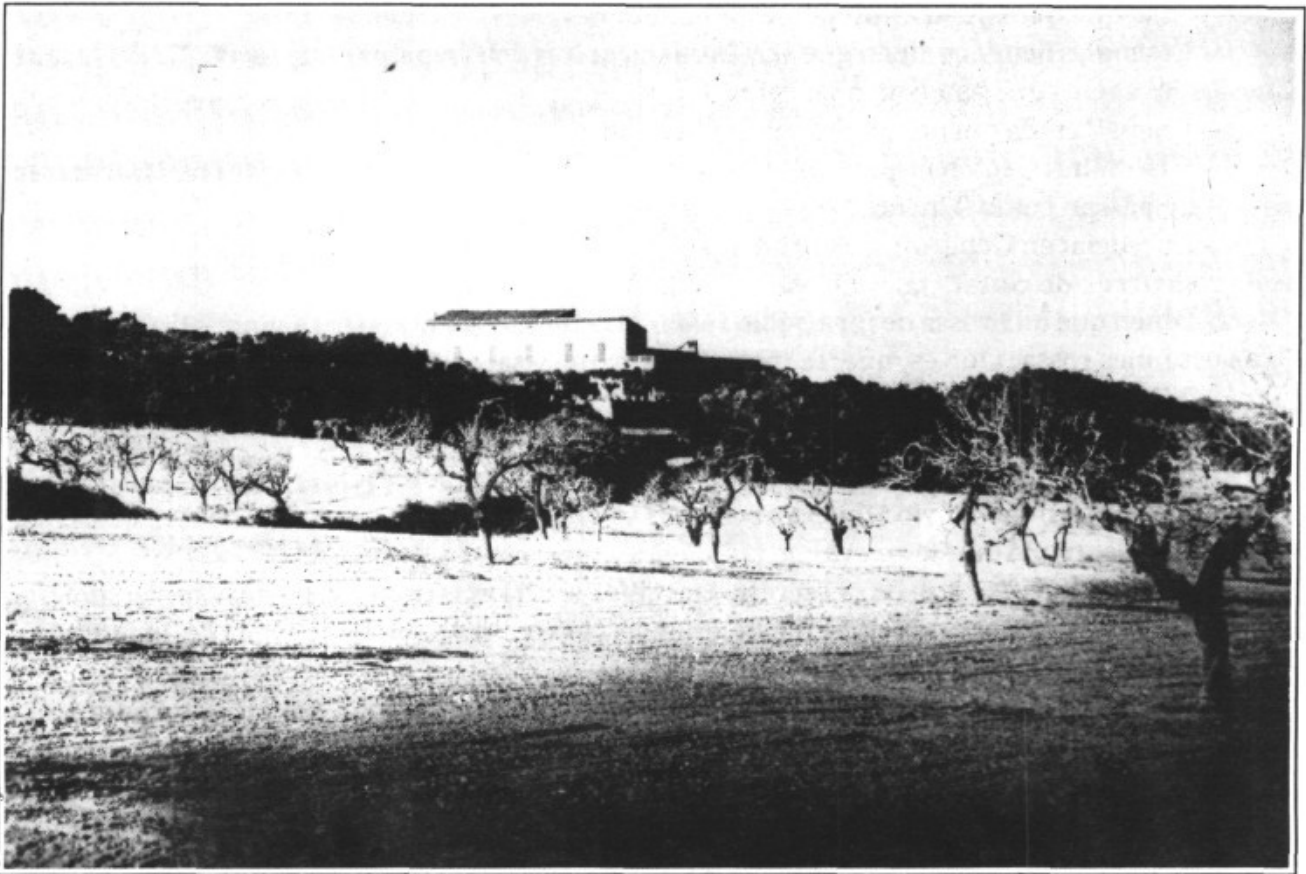
El carreró de Meià.

A Sant Joan també hi ha una mata escrita, al carreró de Meià, sana i ufanosa, amb les fulles grosses i innombrables rebolls. I aquest llentiscle també té la seva pròpia història, la seva llegenda

DE MEIÀ

LLEGENDES

Les cases de Meià.

particular, per bé que no hi ha constància que fos el mateix Ramon Llull el causant dels signes estampats a les seves fulles. Però és de suposar que la vitalitat, la vigoria del beat també hauria passat, com un huracà, per terres santjoaneres. Així ens ho diu una glosa popular ben viva a Sant Joan:

*Una mata escrita hi ha,
escrita de sant Ramon,
i si voleu sebre a on,
en es carreró de Meià.*

Així ens ho contà l'amo en Joan de Meià, senyor i amo d'aquesta possessió i orgullós propietari del llentiscle:

Quan l'àvia de l'amo en Joan comprà la possessió de Meià a la senyora de ca la Gran Cristiana —els Villalonga—, aquesta posà com a condició que la mata escrita fos arrabassada i

trasplantada al jardí de les seves cases de Marivent. Així es féu, però la mata no aferrà al nou lloc i, en canvi, tornà sorgir de bell nou al carreró de Meià, on des de temps immemorial havia perviscut. La senyora Villalonga ho intentà una altra vegada i tampoc no tingué èxit. Finalment decidí oferir una altra possessió a l'àvia de l'amo en Joan, però aquesta estava entossudida amb la compra de Meià.

Després d'unes converses, la senyora Villalonga vengué les terres i cases de Meià i intentà, per tercera i darrera vegada, arrencar i transplantar el llentiscle sense èxit. La mata escrita brotà una altra vegada al carreró de Meià. I avui encara hi és i, segurament, per molts d'anys.

*G. Florit
M. Sastre*

CÒCTEL DE SOCIETAT

- *The tiger* té problemes amb la compte corrent i cerca al·lota capacitada per solucionar-los. Es pensa que Sant Joan és un poble de banquers.
- Les males llengües diuen que al 3-2 n'hi ha que es deixen palpar massa aviat. Alerta amb aquestes jovenetes que van com a desfetes!
- "Nena" cerca "nene". O "nene" cerca "nena"?
- Els militars ens han pres un dels cervells econòmics del poble. Com ens el tornaran després de passar per la Tinenta?
- Llicenciat en Geografia i aspirant a doctor es deixa veure últimament amb una rossa pels locals concorrits de ciutat. Ja era hora!
- Diuen que una rossa de fora poble va darrera un santjoaner, però a aquest li agrada una altra rossa més rossa. Què és, que les morenes ja han passat a la història?
- N'hi ha un que deia que no s'havia de casar mai i a l'hora d'estrènyer ha resultat ser el més fidel: no se'n sap anar enlloc sense la seva dona.
- Ens ha arribat la notícia que un grup de jovençanes del poble (entre els 13 i 15 anys) cada vagada que canvien de "novio", que sol ser molt sovint, ho celebren amb una botella de cava a la barra del Centro. Aquesta *nuevas generaciones...*!
- Llatinista frustrat precisa secretària (millor si està relacionada amb la Universitat).
- Filla de xofer cerca xofer?. Filla de xófer cerca terratinent? Què és el que realment cerca la filla del xofer?
- Un gran independentista i accèrrim barcelonista ha trobat la seva mitja taronja en la persona d'una nina tímida i discreta. No obstant això, la competència ha estat molt dura.
- Notícia bomba: ha aparagut un grup musical al nostre poble. No sabem el seu nom però ens han dit que ja s'està creant el primer club de fans. Alerta amb les gelosies!
- Aquella rossa de fora poble té un pretendent camioner, però ella continua més interessada pels temes agrícoles. No serà que el futur està en les cooperatives?
- Fotògraf cerca cos jove de 20 anys per sessió. Millor si no és de Sant Joan.
- La primera dama de la vila i el seu consort són l'atracció del ball de saló. És que ja ha començat la campanya pre-electoral?
- N'hi ha un que no l'hi funciona. Això li passa per abusar del vici!!
- Diuen que el ball dels dissabtes a vespre és un niu de polèmiques a causa dels intercanvis matrimonials. N'hi ha que no els en basta una!!
- El "sex-símbol" del poble està entrant en decadència. Ha deixat d'anar al ball de saló perquè les al·lotes se senten cohibides davant el seu *sex-appeal* i no volen ballar amb ell. "És que és massa per a mi", ha manifestat una de les afectades.
- Aspirant a historiador s'ha deixat vèncer per al·lota de poble extern. I se pensava que les torearia a fotes...!
- Marit extrovertit cerca dones per ballar, però ningú no vol ballar amb ell. Què passa, que les dones dels altres no són prou modernes o és que ell balla molt malament?
- Al·lota cristiana, amb molta festetgera, ha trobat futur marit. Pareix que ella sola ho ha arreglat tot, assegurant-se una estabilitat sentimental, econòmica i...
- Es passeja una bubota amb un llençol blanc pel poble.
- Tornant al tema del ball de saló, volem donar l'enhorabona a totes aquestes dones de Sant Joan que han hagut... de fer que els seus homes s'interassin per qualche cosa més que el futbol. No obstant això, sabem que qualcun ha estat molt mal de convèncer.

Bubota Xafardera

AGENDA - DESEMBRE

Natalicis

Joana Gayà Bujosa (11-10-89)
Catalina Maria Beltran Bauzà (14-11-89)
Antoni Rebassa Matas (15-11-89)
Maria Dolors Rolfe Rodríguez (16-11-89)

Defuncions

Joan Nigorra Bauzà (12-10-1908 / 14-11-1989)

Noces

Apotecaries de Guàrdia

Desembre (Diumenges)

Dia 3: Sant Joan
Dia 10: Vilafranca
Dia 17: Petra
Dia 24: Sant Joan
Dia 31: Vilafranca

Benzineres

De dia i de nit:

Viñas (Manacor, cta. d'Artà)
Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)

Diumenges:

Viñas (Manacor, cta. d'Artà)
Febrer (Manacor, cta. de Felanitx)
Marratxí (Inca, cta. de Palma)
Estelrich (Can Picafort, cta. d'Artà)
El Molinar (Palma, Ramonell Boix)
Prohema (Campos)

Festivitats del mes

Dia 6: Sant Nicolau (Festa de la Constitució)
Dia 8: La Puríssima
Dia 13: Santa Llúcia
Dia 16: Sant Valentí
Dia 25: Nadal
Dia 26: Sant Esteve
Dia 28: Sants Innocents
Dia 31: Sant Silvestre

Esdeveniments del mes

Palma: Balear (de dia 2 a dia 10)
Montuïri: Fira Artesanal (dia 3)
Palma: Festa de l'Estendard (dia 31)
Portocristo: Concurs de Villancecs

Signes del Zodíac

Àries: La sort i l'amor et seran favorables.
Taure: La teva mala llet provocarà situacions conflictives.
Bessons: L'altre sexe et durà de cul, però ni puta cas.
Cranc: Necessites fer esport i vida sana.
Lleó: Festa, nits boiges t'esperen aquest mes.
Verge: La situació farà que estiguis amargat, bona excusa per engatar-te.
Balança: Et passaran unes putades increïbles.
Escorpí: Estaràs delicat en tot menys en una cosa, idè fese'n ús.
Sagitari: Alerta als constipats perquè tens la salut delicada.
Capricorn: La lluna t'influirà molt, per tant viu la nit a tope.

Aquari: Les properes festes et duran molts de problemes, sobretot econòmics.

Peixos: Bon moment per invertir, per exemple una primitiva.

Telèfons d'interès

Bombers: 55 00 80
Metge: 56 03 64 / 28 13 13 (Busca 1179)
Centre Sanitari: 52 63 11
ATS: 52 60 61
Ambulància Montuïri: 64 61 86
GESA: 55 41 11
Ajuntament: 52 60 03
Apotecaria: 52 62 52
Consell Insular: 72 15 05
Govern Balear: 46 34 50
Centre Meteorològic: 26 46 10
Guardia Civil: 56 00 27
OCB: 72 32 99
SIAC: 900-321 321

El Temps

Pluviometria:	G. Company	J. Roig
Octubre:	65	11'0
Novembre:		
dia 5:	97	-
dia 6:	46	-
dia 8:	25	-
dia 9:	18	-
dia 12:	-	70
dia 13:	-	30
dia 15:	08	-
dia 16:	137	30
dia 17:	10	13'5
dia 18:	20	50
dia 20:	09	30
dia 21:	92	10'0
dia 22:	20	-
dia 23:	44	30
dia 24:	93	10'0
total:	619	57'5

La Lluna

Nova de dia 1 a dia 6.
Creixent de dia 7 a dia 12.
Plena de dia 13 a dia 19.
Minvant de dia 20 a dia 28.
Nova dia 29 a dia 31.

Previsió del Temps

El descens de les temperatures serà gros a principis de mes. Hi haurà grans gelades a mitjan mes, després vent, fred i aigua.

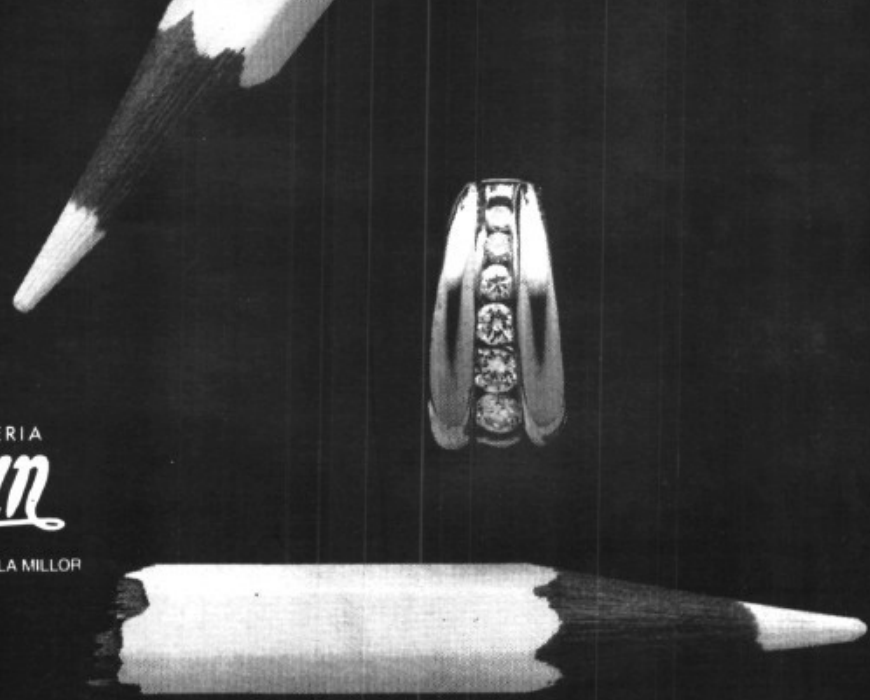
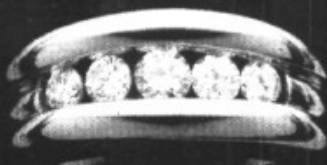
Agenda Esportiva — Desembre

Futbol 3 Regional B (partits a Sant Joan)

No hi haurà cap partit oficial de lliga dins Sant Joan.

**ES COMUNICA A TOTS ELS
SUBSCRIPTORS DE MEL I SUCRE
QUE LA QUOTA DE SUBSCRIPCIÓ
ANUAL PER A 1990 SERÀ DE
2.500 PTES.**

Sugerencias en Oro

JOYERIA
Fermin

MANACOR · PORTO CRISTO · CALA MILLOR